Baja, 1930. november 16. Vasárnap XXX. évfolyam 263 szám.

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 10. szám. Telefonszám 164

Felelős szerkesztő: DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám 12 fillér.

Lapkiadó: DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 8 „

Dr. Mojzes János

A nagybaracskai választókerület választott: dr. Mojzes János bajai ügyvédet küldötte be képviselőjéül a parlamentbe.

A fiatal képviselő mögött nagy politikai mult nem áll, de reméljük, annál szebb politikai jövő vár reá.

A mai nagyon nehéz időkben a gazdasági, egyéni, erkölcsi, társadalmi és osztálytragédiák örvényes sodrában tétován tekintenek körül a tömegek és valami uj eszmét, valami uj gondolatot várnak, a nagyon bizonytalan jelenből keresik a kivezető utat, a lemondás, kétkedés hangulatát szeretnék a megnyugvás, bizakodás érzésével felcserélni.

Óriási felelősség sulya nyomja mindenkinek a vállát, aki a tömegek fölé emelkedik, mert ma a tömeg a vezetőktől sokat, emberfelettien sokat vár.

Mi nagyon jól ismerjük dr. Mojzes János idealizmusát, képzettségét, befelé élő, szemlélődő természetét, de a szemlélődések leszűrt eredményei nem nyujtanak biztos támpontot az egyéniség értékének megállapitásánál; az igazi értékmérők: a cselekvések s azok eredményei: az alkotások.

Megyénk életében s abban a körben, ahol eddig élt és működött, kitűnő organizátori képességről, helyes gazdasági érzékről és kezdményező erőről tett tanuságot, mely a bürokratizmus nehézségein bravurosan vágta át magát.

A bizonytalanság és határozatlanság korszakában kincseket érő tulajdonságok.

Dr. Mojzes János egyénisége nem lehet negativ, nem merülhet ki az adott viszonyok negációjában. Tőle gyakorlati politikát vár minden ismerője, mely a kül- és belviszonyok, politikai és gazdasági adottságok kellő értékelése alapján jelöli meg a mindennapi élet és a közel jövő teendőit, kivihető terveit, megoldható problémáit.

A programm, melyet tiz pontban sürített össze, az általános elvek olyan tetszetős csokrát képezi, melyen alig akad kifogásolni való.

Ám a politika az exigenciák tudománya s az elveket alá kell támasztani a kivihetőség pilléreivel; azok a nyitatkozatai, melyek nyilvánosságra kerültek, minden kétséget kizárólag igazolják, hogy reálpolitikus, aki tudja mit akar és mit tehet. Kifejezetten — tudomásunk szerint — eddig egyik párthoz sem csatlakozott; a kisemberekért küzdeni, Magyarország agrár jellegét kiemelten hangsulyozni: rokonszenves programm.

Szűkebb hazánk: anyavármegyénk, de meggyőződésünk szerint Baja városa is értékes támogató erőt nyert személyében, közérdekű törekvéseinknek bizonyára erős istápolója lesz.

Talán nem tévedünk, ha a nagybaracskai választásban a fiatalság előretörését látjuk. Kétségtelen, hogy dr. Mojzes Jánoson keresztül a fiatalság, az uj nemzedék keresi a maga érvényesülési formáit. Csupa fiatal erők küzdöttek mellette és vitték győzelemre jelöltségét. A föld népe a maga fiát emelte magasra, az ifjuság: a háborun és a béke nyomoruságain átvergődött, fiatalon sokat átszenvedett ifjuság pedig a maga képviselőjét látja benne, az jut szóhoz rajta keresztül az idősebbek tulságosan ovatos konzervativizmusa nélkül.

Gróf Bethlen István egyéni nagysága, államférfiui képessége, heroikus küzdelme, mellyel gazdasági rendet, békét teremtett s az országot az anarchiából kivezette, köréje tömöriti az ország széles tömegeit, de a nép lelkének szócsövei sokszor változnak; azelőtt generációkként, ma e gyorsan élő korszakban évtizedenként változik a tömeg lélektana — erről megfeledkeznünk nem szabad, kétségtelen s ebben is az élet jelenségét kell látnunk.

Dr. Mojzes Jánosban a nemzeti érzéstől áthatott magyar ember, a nagy magyar Alföld messze látó, egyenes járásu fia jut szóhoz, hogy népe, nemzete fejlődését, haladását az ősi hagyományok tisztelete s az uj idők haladó korszelleme értelmében szolgálja.

drKL.

Megvalósult a gyorsütemű közigazgatás.

Huszonhét községi és személyi ügyet tárgyalt le a vármegye törvényhatósági kisgyülése háromnegyed óra alatt.

A vármegye kisgyülésének ülésén, amelyen Bisztray-Balku Gyula főispán elnökölt, rövid háromnegyed óra alatt 27 különböző ügyet tárgyaltak le.

Kelebia: Semetka Benjamin volt kelebiai evangélikus lelkész panaszt emelt Kelebia község 1930 évi virilis névjegyzékének megállapitása ellen. A kisgyülés ugy határozott, hogy a panaszt illetékes elsőfoku elintézés végett visszaadja a járás főszolgabirájának. — Meghirdették Kovács Ilona kelebiai magánbába oklevelét. Némi humort keltett a meghivó tárgysorozatán szereplő sajtóhiba, mert ott Kováts Ignác van feltüntetve, mint magánbába. Viszont a mélykuti jegyző is Kovács Ignác. Konstatálták s korrigálták a hibát.

Csikeria: Devich Jenő községi vezető jegyző részére 500 pengő előleget szavazott meg a képviselőtestület. Ez ellen felebbeztek Freidinger Ignác és társai. A kisgyülés a felebbezést elutasitotta. — Schwickert Imre iparos 1925-ben letelepedett Csikérián s akkor a képviselőtestület 100 pengő aranykorona községi kötelékbe való felvételi dijat állapitott meg. A kisgyülés Schwickert felebbezésére feloldotta a képviselőtestületi határozatot s egyben utasitotta, hogy a mai érvényü 10 pengős felvételi dijat állapitsa meg Schwickert terhére. — A kisgyülés jóváhagyta Csikéria községnek az utcaszabályozás ügyében hozott határozatát. Egyesek tulajdonába a szabályozás folytán 139 □-öl terület kerül, mig a község köztulajdonába a magánosok telkéből 630 □-öl. A képviselőtestület és a kisgyülés is □-ölenként 90 fillér megváltási árat állapitott meg, mig a község által megváltott vizmosásos terület □-öléért 10 fillért téritenek meg.

Hercegszántó: A hercegszántói képviselőtestület határozatilag megtagadta a görögkeleti szerb iskola tanitójának nyugdijjáruléka megfizetését, mire az ottani görögkeleti szerb egyházközség megfelebbezte a határozatot. A kisgyülés a felebbezés elutasitásával jóváhagyta a határozatot, mert a görögkeleti iskola nem államsegélyes s igy a politikai község nem kötelezhető, hogy a nyugdijjárulékot fizetésse, hanem a község fakultativ akaratán mulik, hogy fizet-e, vagy sem. — Hercegszántó község két db. tenyészkan beszerzésére 600 pengő kölcsönt vesz fel az OKH-nál. Tüske Máté kisgyülési tag sokallja ezt az összeget, mert 2 pengővel számitva kg-ját, akkor sem kerülhet többe 300—350 pengőnél. Miután ez a pénz másra nem fordithatő s mert utólag ugyis el kell vele számolni s azonkivül mert ugyis a gazdasági felügyelőség segitségével veszik a tenyészkanokat, — igy a határozatot a kisgyülés megerősitette. — Andrinné Csernyus Teréz óvónő részére 5 hónapra visszamenőleg havi 4 50 P fizetéskülönbözetet állapitott meg a község, amit a kisgyülés jóváhagyott. Jövőben is havonta kapja ezt a magasabb fizetést.

Bácsalmás: Bácsalmáson a lakosság saját költségén petroleum ivlámpákat állittat fel, amiket átvesz a község s jövőben a község gondozza azokat s látja el a közvilágitást. A kisgyülés tudomásul vette a képviselőtestület határozatát, amellyel fedezetet teremtett a a közvilágitási költségekre. — A képviselőtestület ugy határozott, hogy a gyepmester részére lakást épittet a régi polgári iskola telkén egy üres helyiségben a tüdőbeteggondozó és Stefánia Anya és Csecsemődéd közelében. A kisgyülés csak az esetben hagyja jóvá a határozatot, ha előbb bemutatják az épitési előméretrajzokat, mert kisablaku épitési szabályrendelet-ellenes lakást nem engednek épiteni. — A Magyar-Belga Ásványolaj R. T.-nek régebben benzinkut felállitására közterületet engedett át a község évi 40 pengő bérért. A bemutatot megkötött szerződést a kisgyülés jóváhagyta. — Schweninger Jánosnak 90 □-öl területet engedett át a község □-ölenként 3 pengőért, vagyis összesen 270 pengőért, az utterület menti fákat pedig 31, összesen 301 pengőért. — Muity Bélának 21 □ öl területet engedett át a község □-ölenként 3 pengőért, vagy is 63, utszeli fákat pedig 20, vagyis összesen 83 pengőért. Kalmár Károly mérnök kérdest intézett az iránt, hogy átvezetik-e a telekkönyvben is ezeket az eladott területeket. Az alispán megnyugtatta, hogy ez a legrövidebb idő alatt minden esetben megtörténik.

Kunbaja: A képviselőtestület ujból megállapitotta a helypénzdijszabást, miután előbb kikérték a kereskedelmi és iparkamara véleményét is. A kisgyülés pártolólag terjeszti fel a helypénzdijszabási szabályrendeletet a kereskedelemügyi miszterhez. — A kisgyülés jóváhagyta a képviselőtestület azon szabályrendeletet, amellyel a házaló kereskedelmet mindenféle formában eltiltotta, főleg idegenek számára. — A kisgyülés megerősitette a képviselőtestület azon szabályrendeletét, amelyben megszabja, hogy a közhirdetés helybeliek részére 2, mig idegenek részére 4 pengőbe kerül.

Bátmonostor: Tóth Mihály nyug. községi rendőr megfelebbezte a Bátmonostor község azon határozatát, amellyel megtagadta a természetbeni ruházat pénzbeli egyenértékének kiszolgáltatását. A kisgyülés a felebbezés elutasitásával a község megtagadó határozatát jóváhagyta.

Borota: A képviselőtestület bizonyos rendkivüli munkálatok elvégeztetését rendelte el a munkanélküliség enyhitése végett: igy tűzoltó fészert, állami postamesterséget létesitenek és az iskolákat kályhákkal látják el. Az állami postamesterségi épületnél az előméret költségvetés bemutatását rendelte el a kisgyülés s csak azután foghatnak hozzá az épitéshez, amelyet azután átvesz az állam.

Katymár: Dr. Magossy Sándor magánorvos oklevelét dr. Donhoffer Szilárd vármegyei tiszti főorvos utján meghirdetik.

Csávoly: Vitéz Igmándy Antal rendőrvezető özvegye részére 654 pengő özvegyi nyugdijat s három gyereke részére egyenként évi 130 80 pengő nevelési járulékot, szabályszerű nyugdijat és temetési költséget állapitott meg a kisgyülés.

Madaras: A kutak, vizvezetékek és csatornák fentartása ügyében határozatot hozott a képviselőtestület, de mert az ezen célra előirányzott összeg nem fedezi a munkákat, azért a képviselőtestület hitelátruházást kér, amit később pótolna. A képviselőtestület határozatilag a befolyt hidmérlegdijak egy harmadát átengedi a mérést eszközlő elöljárósági tagnak, mig a husvizsgálati dijak 50 százalékát átengedi a husvizsgáló állatorvosnak. A kisgyülés mind a három határozatot jóváhagyta.

Jánoshalma: Ez a pont, mint póttárgy került a kisgyülés tárgysorozatára. A képviselőtestület határozatot hozott, hogy a községben létesitendő téli gazdasági iskola részére átenged a földmivelésügyi minisztériumnak 2 hold és 400 négyszögöl területet. A kisgyülés ezen határozatot jóváhagyólag tudomásul vette.

Egyéb ügyek: Boldis Rozál magánbába oklevelét meghirdették. — Özv. Zarándy Zoltánné egykori szilbácsi vezető jegyző, majd borotai adóügyi jegyző özvegyének 2180 pengő évi nyugdijat, — miután férje 37 évi szolgálat után a VII. fizetési osztályban volt — és a törvényszerint járó lakbért állapitotta meg a kisgyülés. — Dudás Imre nyug. községi rendőrőrvezető özvegyének évi 680 pengő özvegyi nyugdijt és a törvényes lakbért állapitotta meg a kisgyülés.

Fáy főispán támadójának ügye a Tábla előtt.

Dr. Nagy László ügyvéd, akit ma már Baján is sokan ismernek, harmadéve Kecskeméten az Arany János-utcában tettlegesen inzultálta a gyanutlanul sétálgató Fáy István kecskeméli főispánt. Nagy Lászlót a kecskeméti járásbiróság tizennégynapi fogházra itélte és ezt az itéletet a törvényszék helybenhagyta. A Tábla megsemmisitette az alsóbiróságok itéleteit és uj itélethozatalra utasitotta a járásbiróságot. A járásbiróság sulyos testi sértés vétségében mondotta ki bünösnek az ügyvédet és kétezer pengőre itélte. A kecskeméti törvényszék másodfokon tizennégynapi fogházbüntetésre itélte Nagy Lászlót és kimondotta, hogy a támadás hátulról, orv módon történt. Felebbezés folytán csütörtökön a tábla Gadó-tanácsa elé került az ügy. A tábla elnapolta a tárgyalást és elrendelte a bünügy iratainak a kecskeméti törvényszékhez való visszaküldését annak a megállapitása végett, hogy a vádlott mikor és miért volt büntetve és végrehajtották-e a rája kirótt büntetéseket. A tábla csak ennek a tisztázása